

باسلام و تحیت احتراماً در رابطه با موارد ارجاع شده نکاتی را مزید استحضار معروض میدارد.

۱- شورای انضباطی دانشجویان که از جمله اهداف اساسی آن پاسداری از جایگاه رفیع دانشگاه و کمک به سالم نگهداشتن محیط های آموزشی و پژوهشی و مقابله با بی نظمی و هنجارشکنی است بعنوان نهادی مستقل وظیفه رسیدگی به تخلفات دانشجویی را بر عهده دارد. بدیهی است که همانند هر نهاد قضایی دیگر از یکسو وظیفه صدور احکام قانونی برای متخلفین برعهده این شورا است و از سوی دیگر براساس اصول رسیدگی وظیفه خطیر رفع اتهام از کسانی که بدون وجود دلائل مثبتة مورد شکایت واقع و متهم شده اند نیز برعهده این شورا است. براساس همین استقلال و بی طرفی است که این شورا به بررسی و تحقیق پیرامون دلائل ارائه شده له یا علیه دانشجوی می پردازد (ماده ۲ بخش ۳ شیوه نامه) آراء برائت متعدد صادره از سوی شورای انضباطی دانشگاه حاکی از تدقیق این شورا در بررسی دلائل ابرازی از سوی طرفین شکایت است. رویکرد این شورا در مورد دانشجویان متهم بیشتر جنبه حمایت و اصلاحی دارد تا کیفری و بهمین دلیل است که اکثریت نسبی اعضاء حقوقی شورا را دانشجویان تشکیل می دهند.

۲- در نظامهای قضایی مختلف مبتنی بودن مقررات کیفری برنظم و امنیت عمومی رسیدگی مراجع ذیربط را از خصوصیات برخوردار کرده است. بعنوان مثال در نظام دادرسی ایران به منظور حفظ نظم و امنیت عمومی ، صرف شکایت شاکی و یا اعلام ضابطین موردتوق برای تشکیل پرونده و شروع به رسیدگی کافی است ، حتی متن گزارشات و مکتوبات فاقد امضاء را نیز به تشخیص قاضی موجب شروع رسیدگی دانسته و بالاتر از آن چنانچه شاکی نتواند متهم را معرفی کند و دلائل اقامه دعوی کافی نباشد نیز مرجع رسیدگی مکلف به انجام تحقیقات لازم است . این اختیارات و تکالیف تماماً در راستای حفظ نظم و امنیت عمومی به مرجع ذی ربط واگذار و مبتنی بر رسالت آن مرجع است از جمله لوازم رسیدگی به جرائم و تخلفات مجرمانه بودن بسیاری از مستندات است که توسط نهادهای ذی ربط امنیتی و انتظامی تهیه گردیده و در پرونده مضبوط است . براساس اهمیت وظایف مراجع رسیدگی کننده به آنها اجازه داده شده است که در صورت اقتضاء بدون ذکر علت احضار متهم را احضار نمایند . مضاف به این براساس اصول دادرسی و به

منظور تأمین امنیت شهود و مطلعین و اینکه تشخیص صلاحیت شهود برعهده مرجع رسیدگی کننده بوده و تشخیص ارزش و تأثیر گواهی آنان نیز برعهده مرجع رسیدگی کننده است تحقیق از شهود و مطلعین قضیه بدون حضور متهم و بصورت غیرعلنی صورت می گیرد. برهمن مینا حتی دسترسی شاکی نیز به اوراق پرونده منوط به آن است که منافاتی با محرمانه بودن موضوع نداشته باشد. این شورا برای رسیدگی دقیقتر به دلائل در موارد لزوم مثل تطبیق خط، اثرانگشت و عکس و فیلم از نظرات کارشناسان استفاده می کند.

۳- باتوجه به توضیحات فوق نتیجه در خصوص بندهای مورد نظر از توافق تنظیمی آنست که:

الف - برخلاف آنچه در بند اول ذکر شده است تفهیم اتهام حتی از نظر لغوی نیز به معنای ارائه تمامی مدارک و مستندات موجود در پرونده به دانشجوی متهم نیست در هیچ فرهنگ حقوقی، قضایی و ادبی تفهیم به معنای در اختیار گذاشتن اسناد و مدارک نیست بلکه مقصود از تفهیم آنست که مرجع رسیدگی کننده باید عنوان اتهام متناسب به متهم را به نحوی که منطبق با یکی از عناوین مصرحه قانونی باشد به وی اعلام کند بعنوان مثال به کسی که متهم است مال دیگری را خورده است تفهیم کند که اتهام او سرقت یا کلاهبرداری یا خیانت در امانت است تا وی بداند که در چه عنوانی باید از خود دفاع کند. تفهیم اتهام معنایی جز این ندارد.

بدیهی است که چنانکه در قانون اساسی ذکر گردیده است مرجع رسیدگی کننده باید دلائل انتساب اتهام به فرد را ذکر کند تا وی بتواند براساس آنها از خود دفاع کند و توضیحات لازمه را ارائه نماید. این حق هیچ ارتباطی به ارائه اسناد و اوراق محرمانه پرونده به متهمین ندارد. چنانچه متهم به نحوه قضاوت مرجع رسیدگی کننده در مورد دلائل موجود در پرونده معترض باشد می تواند به مراجع بالاتر شکایت کند و آن مراجع، انطباق رای صادره را با دلائل موجود در پرونده مورد رسیدگی قرار داده و در صورت عدم انطباق رای را نقض خواهند کرد مضاف به اینکه در سلسله مراتب مافوق شورای بدوی انضباطی مراجع رسیدگی غیر دانشگاهی (دیوان عدالت اداری) نیز وجود دارد که نسبت به طرفین بیطرف است. شیوه نامه انضباطی به منظور حفظ حیثیت و شأن دانشجوی متهم پیش بینی کرده است که دانشجوی صرفاً حضار و تفهیم اتهام بطور کتبی و حضوری صورت گیرد تا از انتشار ناخواسته موارد اتهامی جلوگیری شود.

ب - در مورد بند دوم لازم به ذکر است شکل آراء صادره در و شورای انضباطی براساس فرم متحدالشکل تنظیمی از سوی وزارت علوم و براساس شیوه نامه انضباطی است. ذکر دلائل و مستندات رای نیز از حقوق مذکور در قانون اساسی است و خواسته ای قانونی می باشد معذالک بنظر می رسد در صورت الزام به تبعیت از فرم رای تنظیمی در وزارت علوم لازم است پیشنهاد به وزارت علوم منعکس گردد.